

**NORMEN VAN HET INSTITUUT DER BEDRIJFSREVISOREN
INZAKE BEPAALDE ASPECTEN VERBONDEN MET
DE ONAFHANKELIJKHEID VAN DE COMMISSARIS**

(in werking op 29 juni 2008)

**Toepassing van de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van
17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde
jaarrekeningen,
tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad,
en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad**

Gezien artikelen 133 en 134 van het Wetboek van vennootschappen,

Gezien de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren,

Gezien artikel 184 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen¹

Gezien het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren,

Gezien de Aanbeveling van de Europese Commissie van 16 mei 2002 aangaande de “*onafhankelijkheid van de met de wettelijke controle belaste accountant in de EU: basisbeginselen*”²,

Gezien de Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad, en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad,

Gezien de adviezen van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen (HREB) van 25 januari 2005³ en van 12 december 2006,

Overwegende dat de Europese Unie een reeks bepalingen heeft uitgevaardigd met het oog op de harmonisatie, op een hoog kwalitatief niveau, van de regels met betrekking tot de wettelijke controle op de jaarrekening en met betrekking tot het beroep van wettelijke controleur van de rekeningen, met name door middel van de Richtlijn van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen (hierna genoemd “auditrichtlijn”), de Aanbeveling van de Europese Commissie van 15 november 2000 met betrekking tot de minimumvereisten inzake waarborging van de kwaliteit van de wettelijke controle in de Europese Unie en de Aanbeveling van de Commissie van 16 mei 2002 met betrekking tot de onafhankelijkheid van de met de wettelijke controle belaste accountant in de EU,

¹ Zoals gewijzigd door het Koninklijk besluit van 4 april 2003 betreffende de prestaties die de onafhankelijkheid van de commissaris in het gedrang brengen genomen in uitvoering van artikel 133 van het Wetboek van vennootschappen (*Belgisch Staatsblad*, 19 mei 2003).

² *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*, 19.07.2002, L 191/22 II.

³ De HREB stelt voor om de publicatie van een aanbeveling van het Instituut der Bedrijfsrevisoren inzake onafhankelijkheid van de commissaris uit te stellen tot de definitieve goedkeuring van de auditrichtlijn.

Overwegende dat deze normen er zodoende toe strekken om onder andere de bepalingen van de Europese richtlijn van 17 mei 2006 om te zetten, zich inspirerend op de bepalingen van de Europese aanbeveling van 16 mei 2002, die betrekking hebben op het algemeen onafhankelijkheidsprincipe, op de bezoldiging van het mandaat van de commissaris en van de andere diensten, en in het bijzonder de bepalingen betreffende de economische onafhankelijkheid en de resultaatgebonden honoraria (*contingent fees*).

Dat bovendien, inzake de onafhankelijkheid en in het bijzonder wat de organisaties van openbaar belang betreft, de audit richtlijn in overweging (26) bepaalt: “*Ter versterking van de onafhankelijkheid van de wettelijke auditors van organisaties van openbaar belang dient/dienen de voornaamste vennoot/vennoten die deze organisaties controleert/controleren, te rouleren. Daartoe dienen de lidstaten te bepalen dat de voornaamste vennoot/vennoten bij een gecontroleerde organisatie wordt/worden vervangen, terwijl wordt toegestaan dat het auditkantoor waaraan de voornaamste vennoot/vennoten verbonden is/zijn, de wettelijke auditor van die instelling blijft (...)*”.

Dat de Lidstaten sinds meerdere jaren bepalingen toepassen met betrekking tot het houden van het openbaar register, de toegang tot het beroep, de permanente vorming, de kwaliteitscontrole, het toezicht, de tucht en het toezicht op de activiteiten van het beroep,

Dat in België de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren aan de basis ligt van bovenvermelde mechanismen,

Overwegende dat men met de term “permanente vertegenwoordiger” de bedrijfsrevisor(en) bedoelt die, naast de ondertekening van het verslag, de auditbeslissingen draagt(dragen) na, ten minste, een herziening van de door het auditteam uitgevoerde werkzaamheden.

Dat bij gebrek aan specifieke definities in onderhavige normen, de gebruikte termen in onderhavige normen, deze beogen zoals gedefinieerd in de toepasbare wetgeving en reglementering.

Overwegende dat de bepalingen van de Aanbeveling van de Europese Commissie van 16 mei 2002 aangaande de “*onafhankelijkheid van de met de wettelijke controle belaste accountant in de EU: basisbeginselen*” betrekking hebben op de bedrijfsrevisoren in het kader van de uitoefening van het mandaat van commissaris,

Dat voor het merendeel van deze bepalingen de regels reeds voorzien zijn in de Belgische wetgeving en reglementering, in het bijzonder in artikels 133 en volgende van het Wetboek van vennootschappen, artikels 183*bis* tot 183*sexies* van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen⁴, de Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren en het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor,

Dat deze normen van toepassing zijn onverminderd de bovenvermelde regels en alle andere bijkomende wettelijke en reglementaire bepalingen,

Overwegende dat het past de toepassing van andere bepalingen van de Europese aanbeveling van 16 mei 2002 en van de nieuwe auditrichtlijn eveneens aan te bevelen aan de bedrijfsrevisoren in het kader van de uitoefening van hun mandaat als commissaris of een equivalent mandaat,

⁴ Zoals gewijzigd door het koninklijk besluit van 4 april 2003 tot uitvoering van artikel 133 van het Wetboek van vennootschappen (*Belgisch Staatsblad*, 19 mei 2003).

Dat in bepaalde omstandigheden, geopteerd wordt voor bepalingen die verdergaan dan de eisen voorzien in de auditrichtlijn, rekening houdend met het advies van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen,

Overwegende dat het Verslag aan de Koning voorafgaand aan het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisor bepaalt: *“De vraag naar de mogelijkheid of zelfs de wenselijkheid om een juridische definitie te formuleren voor een bij uitstek persoonlijk begrip als de onafhankelijkheid, kan gesteld worden. Ongeacht de toestand waar het probleem ter sprake komt, houdt de onafhankelijkheid verband met de persoonlijkheid van de beroepsbeoefenaar, zijn bekwaamheid, zijn karakter en zijn opvatting over zijn maatschappelijke rol”*;

Dat het raadzaam is voor de inwerkingtreding in principe een boekjaar te laten aan de bedrijfsrevisoren om alle maatregelen te treffen die vereist zijn door deze normen, echter met behoud van de uiterste datum voor de omzetting van de auditrichtlijn ten laatste op 29 juni 2008,

De Raad van het Instituut der Bedrijfsrevisoren (IBR) heeft onderhavige normen tijdens de zitting van 30 augustus 2007 goedgekeurd.

1. Inleiding : conceptueel kader – risico’s en veiligheidsmaatregelen

Deze normen passen in het kader van de omzetting van de auditrichtlijn die onder andere voorziet in bepalingen inzake de onafhankelijkheid. In overweging (11) van de auditrichtlijn wordt er zodoende uitdrukkelijk voorzien dat de Europese Commissie uitvoeringsmaatregelen inzake de onafhankelijkheid kan vaststellen en dat ze daarbij rekening zou kunnen houden met de beginselen in de Europese aanbeveling van 16 mei 2002 *“de onafhankelijk van de met de wettelijke controle belaste accountant in de EU : basisbeginselen”*. De aanbeveling stelt een conceptuele benadering voor, die erin bestaat een reeks beginselen te definiëren aangaande de onafhankelijkheid van de commissaris, die toestaat het hoofd te bieden aan voortdurende wijzigingen van specifieke omstandigheden, en die past in de wil om te komen tot harmonisatie op Europees en internationaal niveau.

Volgens de benadering *“risico’s en veiligheidsmaatregelen”*, onderzoekt de commissaris of er een financiële, zakelijke, werkrelatie of relatie van enige andere aard bestaat tussen hemzelf, het bedrijfsrevisorenkantoor of het netwerk en de gecontroleerde entiteit die vatbaar is voor een inbreuk op de onafhankelijkheid. In dat geval, zal hij er over waken dat er veiligheidsmaatregelen worden toegepast om deze risico’s te beperken.

Indien het belang van de risico’s, vergeleken met de toegepaste veiligheidsmaatregelen, van die aard is dat de onafhankelijkheid in gevaar wordt gebracht, mag de bedrijfsrevisor of het bedrijfsrevisorenkantoor de wettelijke controle niet uitvoeren.

2. Toepassingsgebied

2.1. Ongeacht de juridische vorm van de gecontroleerde entiteit, zijn onderhavige normen, zonder afbreuk te doen aan het specifieke toepassingsgebied onder punt 6.2., van toepassing op de commissarismandaten en de andere opdrachten met betrekking tot de certificering van de gepubliceerde of neergelegde enkelvoudige of geconsolideerde

jaarrekening en waarvan het verslag van de revisor gepubliceerd of neergelegd is.

Bijgevolg verwijst het woord commissaris eveneens naar de bedrijfsrevisor die andere certificeringsopdrachten uitoefent, zoals vernoemd in de vorige alinea.

- 2.2.** De rotatie, bedoeld in punt 6.2. is enkel van toepassing op het commissarismaandaat bij een organisatie van openbaar belang en van de belangrijke Belgische of buitenlandse filialen van zo'n organisatie naar Belgisch recht wanneer deze geconsolideerde jaarrekeningen opstelt.

De organisaties van openbaar belang zijn deze zoals gedefinieerd in artikel 2, 7° van de wet van 22 juli 1953.

- 2.3.** Zonder afbreuk te doen aan het in punt 2.2. bedoelde toepassingsgebied, betreffen de bepalingen van onderhavige normen niet de diensten uitgevoerd door de buitenlandse leden van het netwerk van de commissaris ten aanzien van buitenlandse entiteiten verbonden met de gecontroleerde rechtspersoon.

3. Onafhankelijkheidsprincipe

- 3.1.** Zonder afbreuk te doen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen, moet de bedrijfsrevisor zich in alle onafhankelijkheid kwijten van zijn mandaten die hem zijn toevertrouwd als commissaris, zowel voor wat betreft de geestelijke als de schijnbare onafhankelijkheid.

De onafhankelijkheid van de commissaris bevat twee onafscheidbare aspecten:

- de geestesonafhankelijkheid, d.w.z. een morele houding waarbij alleen rekening wordt gehouden met de te nemen beslissingen in het kader van de uitvoering van het mandaat met alle overwegingen die voor de toevertrouwde taak van belang zijn;
- de schijnbare onafhankelijkheid, d.w.z. het vermijden van feiten en situaties die dermate van belang zijn dat zij een redelijk denkende en geïnformeerde derde ertoe kunnen brengen het vermogen van de bedrijfsrevisor om objectief te handelen, in twijfel te trekken.

- 3.2.** Een bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of een bedrijfsrevisorenkantoor mag geen wettelijke controle van de jaarrekening uitvoeren wanneer er een, rechtstreekse of onrechtstreekse, financiële, zakenlijke-, werkrelatie of relatie van enige andere aard bestaat, met inbegrip van het leveren van bijkomende diensten andere dan auditdiensten, tussen de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon, het bedrijfsrevisorenkantoor of het netwerk en de gecontroleerde entiteit die een redelijk denkende en terzake kundige objectieve derde partij ertoe zou leiden tot de conclusie te komen dat de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of van het bedrijfsrevisorenkantoor in het gedrang is gebracht.

Indien de onafhankelijkheid van de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of van het bedrijfsrevisorenkantoor onderworpen is aan risico's zoals zelfcontrole, eigenbelang, belangenbehartiging, te grote familiariteit, te verregaand vertrouwen, of intimidatie, moet de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of het bedrijfsrevisorenkantoor

veiligheidsmaatregelen toepassen om deze risico's te beperken.

Indien de omvang van de risico's in verhouding tot de toegepaste veiligheidsmaatregelen zodanig is dat zijn onafhankelijkheid in gevaar wordt gebracht, mag de bedrijfsrevisor natuurlijke persoon of het bedrijfsrevisorenkantoor de wettelijke controle van de jaarrekening niet verrichten.

4. Prestaties verricht binnen de twee jaar voorafgaand aan een benoeming als commissaris

4.1. Gedurende twee jaar voorafgaand aan de benoeming tot commissaris, mag de bedrijfsrevisor of zijn netwerk geen prestaties verrichten die hun onafhankelijkheid in het gedrang zouden brengen.

4.2. Indien het risico van schending van de onafhankelijkheid van de commissaris, zoals bedoeld in 4.1., onbelangrijk is, mag de bedrijfsrevisor het mandaat van commissaris aanvaarden voor zover hij veiligheidsmaatregelen zou toepassen die het risico van schending van zijn onafhankelijkheid op een aanvaardbaar niveau zou behouden.

De geïdentificeerde risico's evenals de genomen veiligheidsmaatregelen dienen te worden opgenomen in het controledossier van de commissaris bij de aanvaarding van het commissarismandaat.

4.3. In geval geen enkele veiligheidsmaatregel bedoeld in 4.2. passend zou lijken te zijn, moet de bedrijfsrevisor zich onthouden van een commissarismandaat.

4.4. In volgende gevallen is het risico van schending van de onafhankelijkheid zodanig dat het moeilijk kan worden beperkt door middel van een veiligheidsmaatregel. Behalve in uitzonderlijke naar behoren gemotiveerde gevallen zal de bedrijfsrevisor het mandaat moeten weigeren.

Het betreft gevallen waarin binnen de twee jaar voorafgaand aan zijn benoeming, de bedrijfsrevisor of een lid van zijn netwerk:

- a) regelmatig bijstand heeft verleend of heeft deelgenomen aan het voeren van de boekhouding of aan de opstelling van de jaarrekening of van de geconsolideerde jaarrekening van de betrokken vennootschap, van een Belgische vennootschap die haar controleert of één van haar belangrijke Belgische of buitenlandse dochtervennootschappen;
- b) tussengekomen is in de werving van personen die deel uitmaken van een orgaan of van het leidinggevend personeel van de betrokken vennootschap, van een Belgische vennootschap die haar controleert of van één van haar belangrijke Belgische of buitenlandse dochtervennootschappen.

5. Honoraria voor het commissarismandaat en andere diensten

5.1. Resultaatgebonden honoraria

5.1.1. De resultaatgebonden honoraria met betrekking tot de wettelijke controle van de jaarrekening zijn verboden.

5.1.2. Wanneer er opdrachten uitgevoerd worden door de commissaris of door zijn netwerk,

in een onderneming waarin de commissaris bevoegd is voor de wettelijke controle, of in een daaraan verbonden entiteit, is het niet toegestaan aan de commissaris of zijn netwerk opdrachten uit te voeren tegen vergoeding van resultaatgebonden honoraria, ongeacht de genomen veiligheidsmaatregelen.

5.1.3. Zonder afbreuk te doen aan punt 5.1.2., kan de mogelijkheid worden voorzien wanneer er opdrachten uitgevoerd worden in een entiteit waarin de wettelijke controle van de rekeningen niet wordt uitgevoerd door een wettelijke auditor of een bedrijfsrevisorenkantoor, verbonden aan hetzelfde netwerk, een contract tussen de partijen af te sluiten waarin het resultaatgebonden honorarium wordt opgenomen. De onafhankelijkheidsrisico's moeten worden beoordeeld en de aangepaste veiligheidsmaatregelen moeten worden genomen zodanig dat het risico naar een aanvaardbaar niveau wordt gebracht. Het is bovendien van belang dat de onafhankelijkheidsrisico's, alsook de genomen veiligheidsmaatregelen opgenomen worden in het dossier van de beroepsbeoefenaar, zodanig dat dit een spoor bevat van de gedane beoordeling op het ogenblik van de aanvaarding van het mandaat. De opdrachtbrief zal eveneens melding moeten maken dat de honoraria resultaatgebonden zijn en dat gepaste veiligheidsmaatregelen genomen werden om het risico naar een aanvaardbaar niveau te brengen.

5.2. Verhouding tussen totale honoraria en totale inkomsten

5.2.1. Elke dienstverlening (commissarisch mandaat en andere diensten) door een commissaris, een bedrijfsrevisorenkantoor of een andere entiteit binnen zijn netwerk, aan een gecontroleerde rechtspersoon, en aan Belgische entiteiten die haar controleren alsook aan haar Belgische of buitenlandse dochtervennootschappen, mag geen financiële afhankelijkheid creëren ten aanzien van deze gecontroleerde rechtspersoon of groep rechtspersonen.

5.2.2. Er wordt geacht sprake van financiële afhankelijkheid o.a. wanneer het totaal bedrag aan honoraria dat een commissaris en in voorkomend geval het bedrijfsrevisorenkantoor waartoe hij behoort van een gecontroleerde rechtspersoon en de met deze rechtspersoon verbonden entiteiten, voor om het even welke opdracht, ontvangt/(ontvangen) of moet(en) ontvangen, gedurende een periode van drie jaar, 20% of meer uitmaakt van de totale inkomsten van deze commissaris en in voorkomend geval van het bedrijfsrevisorenkantoor waartoe hij behoort. Dergelijke evaluatie over de driejarige periode dient jaarlijks te worden uitgevoerd, rekening houdend met het lopende boekjaar en de twee voorgaande boekjaren.

5.2.3. Men gaat er tevens van uit dat er sprake is van financiële afhankelijkheid o.a. wanneer het totaal bedrag aan honoraria dat de commissaris en zijn netwerk van een gecontroleerde rechtspersoon en de met deze rechtspersoon verbonden entiteiten, voor om het even welke opdracht, ontvangt of moet ontvangen, gedurende een periode van drie jaar, 20 % of meer van de totale inkomsten van dit netwerk uitmaakt. Dergelijke evaluatie over de driejarige periode dient jaarlijks te worden uitgevoerd, rekening houdend met het lopende boekjaar en de twee voorgaande boekjaren.

5.2.4 Voor de beoordeling van de grens van 20 %, past het rekening te houden met de honoraria ontvangen door de commissaris en zijn netwerk van de met de gecontroleerde rechtspersoon verbonden entiteiten en van de entiteiten binnen dewelke dezelfde persoon of dezelfde groep personen in rechte of in feite, een wezenlijke

invloed uitoefent op de aanstelling van de commissaris⁵.

- 5.2.5.** Er zou kunnen aangenomen worden dat er verschillen opgemerkt worden ten opzichte van de bovenvermelde drempels tijdens de eerste jaren van uitoefening van het beroep of in andere gelijkaardige situaties. Voor wat betreft de bedrijfsrevisoren natuurlijke personen, betreft die zich voor de eerste keer in het beroep vestigen, worden de berekeningen, bedoeld in punten 5.2.2., 5.2.3. en 5.2.4., voor de eerste keer verricht vijf jaar na de inschrijving in het openbaar register. Tijdens deze periode van vijf jaar moeten deze bedrijfsrevisoren veiligheidsmaatregelen nemen, zoals, bij voorbeeld, het nazicht van de werkzaamheden door een andere revisor en het inrichten van een versterkte interne kwaliteitscontrole.

5.3. Verhouding tussen audit en non-audithonoraria

De commissaris dient tevens te overwegen of het bedrag van de honoraria met betrekking tot andere opdrachten dan de controle van de rekeningen in de gecontroleerde entiteit en de daarmee verbonden entiteiten een risico van financiële afhankelijkheid kan teweeg brengen, in het bijzonder wanneer het bedrag van de honoraria voor non-auditdiensten het bedrag van de honoraria voor auditdiensten overschrijdt. Deze overweging dient zelfs gemaakt te worden ten aanzien van niet beursgenoteerde vennootschappen en diegene die niet gehouden zijn tot het opstellen en openbaar maken van een geconsolideerde jaarrekening.

In het geval dat het risico als significant wordt beschouwd, en zonder afbreuk te doen aan de toepasselijke wettelijke bepalingen, moet de commissaris veiligheidsmaatregelen treffen om het risico te verminderen tot een aanvaardbaar niveau.

5.4. Onbetaalde honoraria

Wanneer er sprake is van een aanzienlijke achterstand bij de betaling van honoraria voor het commissarismandaat en andere opdrachten en dat het bedrag van deze onbetaalde honoraria, individueel of tezamen met de honoraria voor lopende opdrachten, als een lening van een aanzienlijke omvang kan worden opgevat, dan wordt de uit eigenbelang voortvloeiende bedreiging voor de onafhankelijkheid van de commissaris zodanig groot geacht dat deze een nieuwe opdracht moet weigeren en/of zijn lopend mandaat zou moeten neerleggen met inachtneming van de bepalingen voorzien in artikels 135 en 136 van het Wetboek van vennootschappen.

6. Rotatie

- 6.1.** Er kunnen zich uit een te verregaand vertrouwen of te grote familiariteit voortvloeiende bedreigingen voordoen wanneer bepaalde leden van het bij de commissarisopdracht betrokken team aan deze opdracht geregeld en voor lange tijd meewerken.
- 6.2.** Om deze bedreigingen te beperken, is de commissaris verplicht, in het geval van een commissarismandaat bij een organisatie van openbaar belang:

- a) ten minste de vaste vertegenwoordiger(s) van het bedrijfsrevisorenkantoor te

⁵ Cf. artikel 13 van het koninklijk besluit van 10 januari 1994.

vervangen, of in het geval het mandaat wordt uitgeoefend door een commissaris natuurlijke persoon, het mandaat over te dragen aan een confrater na uiterlijk zes jaar na zijn/hun benoeming. De vervangen bedrijfsrevisor(en) mag/mogen slechts opnieuw aan de controle van de gecontroleerde entiteit deelnemen na verloop van een periode van tenminste twee jaar⁶.

- b) het onafhankelijkheidsrisico te onderzoeken dat kan voortvloeien uit de langdurige medewerking van andere leden van het bij de controle-opdracht betrokken team, en adequate veiligheidsmaatregelen te treffen om dit risico tot een aanvaardbaar niveau te herleiden.

7. Inwerkingtreding en overgangsbepalingen

7.1. Deze normen treden in werking op 29 juni 2008.

7.2. De bepalingen van punt 5.2. zijn van toepassing op de honoraria met betrekking tot de boekjaren van de commissaris, natuurlijke persoon en van het bedrijfsrevisorenkantoor die aanvangen ten vroegste de dag van de inwerkingtreding van deze normen, alsook op de honoraria van de twee boekjaren voorafgaand aan dit boekjaar.

7.3. De bepalingen van punt 6.2. zijn van toepassing op de commissarismandaten die aanvangen op 29 juni 2008 of op een later tijdstip waarvan de permanente vertegenwoordiger(s) van de bedrijfsrevisorenkantoren of de commissaris(sen), natuurlijke perso(o)n(en) in functie is/zijn in deze mandaten sedert zes jaar of meer. De rotatie moet toegepast worden bij alle mandaten die hernieuwd worden vanaf 29 juni 2008, ten laatste op het ogenblik dat de termijn van zes jaar wordt bereikt op het ogenblik van een hernieuwing van een mandaat^{7,9}.

* * *

⁶ Zie ook het in 2.2. bedoelde toepassingsgebied.

⁷ In de mate waarin deze bepalingen van toepassing zijn op 29 juni 2008, zijn de bepalingen bedoeld in punt 7.3. van toepassing op het commissarismandaat met ingang van 29 juni 2008; bijvoorbeeld: (1) indien de commissaris herbenoemd is op 1 september 2007 en dat de vaste vertegenwoordiger in functie is sedert zes jaar op deze datum, zal deze laatste in functie kunnen blijven tot op het einde van het mandaat van commissaris op 31 augustus 2010; (2) indien de commissaris herbenoemd is op 1 september 2008 en dat de vaste vertegenwoordiger in functie is sedert zes jaar of meer op deze datum, zal een andere vaste vertegenwoordiger aangeduid moeten worden op 1 september 2008; (3) indien de commissaris herbenoemd is op 1 september 2008 en dat de vaste vertegenwoordiger in functie is sedert vijf jaar op deze datum, zal de vaste vertegenwoordiger ten laatste vervangen moeten worden op 1 september 2011 of ten laatste op de datum van de eerstvolgende algemene vergadering die zich uitsprekt over de goedkeuring van de voor echt verklaarde rekeningen door zijn vaste vertegenwoordiger.